

Handlingsplan for Verdensarv Stevns 2018

Godkendt på bestyrelsesmøde Verdensarv Stevns d. 26.10.2017

Baggrund

Stevns Klint blev i 2014 optaget på UNESCOs liste over verdensarv. Slots- og Kulturstyrelsen, Stevns Kommune og Østsjællands Museum har gennem nomineringsmaterialet til UNESCO forpligtet sig i arbejdet omkring Stevns Klint som verdensarv.

Forpligtelsen i forhold til UNESCO omfatter bla. sikring af et forvaltningssystem og en forvaltningsplan, som specificerer hvordan verdensarvens værdier beskyttes, helst gennem inddragende virkemidler.

Jf. nomineringsmaterialet og forvaltningsplan bygger arbejdet omkring verdensarven på tre grundlæggende principper:

- Bæredygtighed. At skabe en udvikling med fokus på naturens bæredygtighed såvel som den sociokulturelle og økonomiske bæredygtighed til glæde for nuværende og kommende generationer.
- Medejskab. At skabe et lokalt, regionalt, nationalt og internationalt medejerskab til Stevns Klint som UNESCO Verdensarv.
- Udvikling. At Verdensarven kan virke som en løftestang, der skaber en positiv økonomisk og erhvervsmæssig udvikling, bosætning og generel branding af kommunen for kommunen og dens borgere.

For at sikre et forvaltningssystem, som tilgodeser krav fra UNESCO og ønsker fra de gennem ansøgningen forpligtede parter, har Stevns Kommune, Østsjællands Museum og Stevns Turistforening stiftet organisationen Verdensarv Stevns. Foreningen skal sikre koordination mellem interessenter, implementeringen af forvaltningsplanen og fremdrift i udviklingen af området i en form, som sikrer bæredygtighed så klintens værdier bevarer.

Stevns Kommune finansierer driften af Verdensarv Stevns og initiativer gennem årligt tilskud. Handlingsplanen revideres en gang årligt og danner grundlag for en årlig kontrakt mellem Stevns Kommune og Verdensarv Stevns om opfyldelse af en række nærmere fastsatte initiativer.

Handlingsplanen for foreningen Verdensarv Stevns skal opfylde Stevns Kommunes ønske om at sikre, at arbejdet med verdensarven varetages og udføres optimalt og med klar ansvarsfordeling.

Formål – Verdensarv Stevns

Formålet med Verdensarv Stevns er beskrevet i Forvaltningsplan Stevns Klint 2017-20 samt i foreningens Verdensarv Stevns vedtægter.

Formål jf. Forvaltningsplan Stevns Klint 2017-2020:

Formålet med organisationen er at sikre, at ansvaret for Stevns Klint som verdensarv bliver varetaget på en bæredygtig måde og i overensstemmelse med verdensarvskonventionen, således som Slots- og Kulturstyrelsen, Stevns Kommune og Østsjællands Museum har forpligtet sig til gennem verdensarvsansøgningen.

Formål jf. Verdensarv Stevns vedtægter §3:

Foreningens formål er at udgøre et forum for drøftelse og udvikling af tiltag og koordinering samt gennemførelse af opgaver vedrørende Stevns Klint som UNESCO Verdensarv, jf. Forvaltningsplan Stevns Klint fra januar 2012, der udgør et bilag til den officielle ansøgning, med senere revisioner. Herunder og endvidere er foreningens formål at:

- arbejde for at beskytte og bevare Stevns Klint, herunder varetagelse af Stevns Klints enestående universelle betydning (således som begrebet er beskrevet af UNESCO)
- sikre kommunikation i forhold til UNESCO i forbindelse med bedømmelse af periodisk rapportering m.v.
- arbejde for at skabe retningslinjer for aktiviteter langs Stevns Klint og søge finansiering af drift og udvikling af Stevns Klint, herunder til nye initiativer
- fremme forskning i geologi, natur og kulturhistorie relateret til Stevns Klint
- arbejde for formidling af Stevns Klints enestående universelle betydning (således som begrebet er beskrevet af UNESCO)
- arbejde for at medinddrage lokalbefolkningen i forhold til beskyttelse, naturpleje, formidling samt turisme og rekreativ udvikling i relation til Stevns Klint
- deltage i arbejdet for et eventuelt velkomstcenter relateret til Stevns Klint, eventuelt i tredjemands regi
- arbejde for målrettet markedsføring af Stevns Klint som besøgsattraktion
- arbejde for at UNESCO's retningslinjer bliver opfyldt.

Vision og målsætning

Verdensarv Stevns har endnu ikke udviklet en selvstændig vision eller målsætning, men følger i sit arbejde den fælles vision og fælles målsætninger for Stevns Klint som verdensarvsområde, som beskrevet Forvaltningsplan Stevns Klint 2017-2020.

Vision og målsætninger – Forvaltningsplan Stevns Klint 2017-2020

Vision

Stevns Klint er et velbevaret verdensarvsområde, som forvaltes og udvikles på et bæredygtigt grundlag i respekt for både de naturskabte og kulturelle værdier til glæde for nuværende og kommende generationer.

Arbejdet tager afsæt i følgende klare og faste, bærende principper: Gennem bæredygtighed, ved medejerskab og som generator for udviklingen af Stevns.

Målsætninger 2017-2020

- At leve op til UNESCO's krav og anbefalinger på området samt at kunne dokumentere dette.
- At tilsikre bæredygtighed, medejerskab og udvikling i alle aspekter af verdensarvsarbejdet.
- At udbedre det lokale, nationale og internationale kendskab og medejerskab til området.
- At tilsikre en klar arbejdsdeling mellem myndigheder og øvrige aktører på området.

Prioriterede indsatsområder 2018

Indsatsområderne for Verdensarv Stevns tager udgangspunkt i indsatsområder for det samlede verdensarvsarbejde. Indsatsområderne bliver defineret på basis af drøftelser i foreningens bestyrelse, med forvaltningen i Stevns Kommune samt høringer i hhv. Verdensarvsråd Stevns Klint og den lokale referencegruppe.

Indsatsområderne i 2018 har det overordnede fokus at sikre en velforvaltet verdensarv, der virker som ressource for hele Stevns Kommune.

Koordinering og samarbejde

Arbejdet omkring Stevns Klint som verdensarv er baseret på samarbejde mellem en lang række aktører. Verdensarv Stevns arbejder for at sikre medejerskab og styrke koordinering af arbejdet omkring Stevns Klint som verdensarv. I 2018 vil dette arbejde blive fortsat i foreningens bestyrelse og referencegrupper, Verdensarvsråd Stevns Klint, Stevns Kommunes koordineringsgruppe, den turismestrategiske samarbejdsgruppe og andre relevante fora.

Som led i denne indsats vil arbejdet have særlig fokus på:

- a. det strategiske samarbejde omkring det samlede verdensarvsarbejde,
- b. den brede forankring af verdensarvsarbejdet,
- c. klar arbejdsdeling,
- d. referencegruppernes sammensætning og funktion.

Medejerskab – for hele kommunen

Jf. nomineringsmaterialet og forvaltningsplan er medejerskab et af de grundlæggende principper for arbejdet omkring Stevns Klint som verdensarv. Medejerskab vil have en særlig fokus for indsatsen i 2018.

- a. Styrket partnerprogram rettet mod virksomheder og organisationer med henblik på at styrke såvel kendskab og medejerskab til verdensarv som bæredygtig økonomisk udvikling baseret på verdensarv. Gennemføres i samarbejde med Stevns Erhvervsråd. Udviklingen af programmet sker i efteråret 2017 mhp. implementering i 2018.
- b. Etablere venne-/ambassadørordning – koordineret med partnerprogram inkl. tilbud om f.eks. foredrag, temadage mv.
- c. Styrke mulighederne for at indgå i verdensarvsarbejdet som frivillig f.eks. i naturpleje og monitorering.
- d. Understøtte relevante initiativer, som opstår uden for verdensarvsorganisationen.
- e. Styrket kommunikation i den digitale verden herunder samlet hjemmeside for verdensarvsarbejdet.

Monitorering

Verdensarv Stevns har siden 2014 gennemført monitorering i verdensarvsområdet som anbefalet af UNESCO. Formålet med monitoreringen, er at følge verdensarvsområdet Stevns Klints aktuelle tilstand på en systematisk måde over tid. Det er målet for monitoreringen, at den skal sætte verdensarvsforvaltningen i stand til at vurdere, om forvaltningen af Stevns Klint er effektiv og velfungerende. Monitorering og evaluering er med andre ord styringsværktøjer, der er med til sikre Stevns Klints værdier og integritet. En evaluering af monitoreringsprogrammet udføres i 2017 med henblik på at optimere monitoreringen og sikre optimal udnyttelse af resultaterne. Baseret på denne evaluering vil et revideret monitoreringsprogram implementeres i 2018.

Turisme og markesføring

Bæredygtig turisme er et fokusområde for UNESCO verdensarv (UNESCO World Heritage and Sustainable Tourism Programme). I 2015 udarbejdede Stevns Kommune i samarbejde med Stevns Turistforening, Stevns Erhvervsråd og Østsjælland Museum en turismepolitisk redegørelse knyttet til ambitionen om bæredygtig turisme med verdensarv som løftestang for de turismemæssige muligheder i hele kommunen. I 2017 er etableret en koordinerende samarbejdsstruktur, som skal koordinere indsatsen mellem en række aktører (Stevns Kommune, Stevns Turistforening, Stevns Erhvervsråd, Østsjælland Museum, VisitSydsjælland-Møn).

Verdensarv Stevns vil i 2018 have særlig fokus på, at styrke bæredygtig turisme med verdensarv som løftestang for udvikling i hele Stevns Kommune, og prioriterer derfor bla. følgende:

- a. opgaven som tovholder for koordineringen af strategisk turismesamarbejde med afsæt i den turismestrategiske redegørelse
- b. udvikling af bæredygtig turisme gennem partnerprogram i samarbejde med Stevns Erhvervsråd.

Bedre besøgsoplevelse/besøgscenter

I forbindelse med udnævnelsen til verdensarv anbefalede verdensarvskomiteen, at der arbejdes for at sikre en effektiv præsentation af verdensarven og en besøgsoplevelse af høj kvalitet understøttet af passende undervisnings- og formidlingsfaciliteter. Stevns Kommune har besluttet at opføre et besøgscenter i Boesdal og et løft af besøgsoplevelsen i Højerup og arbejder på realiseringen af dette i samarbejde med Østsjælland Museum og Verdensarv Stevns. Sideløbende arbejdes der med forbedring af adgang og formidling langs hele klinten.

Verdensarv Stevns vil i 2018 indgå i arbejdet omkring udvikling af besøgscenter og besøgsoplevelsen langs Stevns Klint med fokus på forvaltningsplanens overordnede målsætninger om at leve op til UNESCOs anbefalinger, sikre bæredygtighed, medejerskab og udvikling i alle aspekter af verdensarvsarbejde, udbrede kendskab til område samt sikre klar arbejdsdeling. Foreningens engagement afventer afklaring med Stevns Kommune.

Øvrige opgaver

I den følgende findes en mere udtømmende beskrivelse af opgaver, som løses af foreningen. Beskrivelsen er udarbejdet med afsæt i foreningens vedtægter samt formål, vision og målsætning jf. Forvaltningsplan Stevns Klint 2017-2020 som beskrevet ovenfor.

1. Forum for drøftelse og udvikling af tiltag og koordinering

Verdensarv Stevns bidrager til koordineringen af arbejdet for Stevns Klint som verdensarv. Verdensarv Stevns kan dog ikke agere på vegne af andres myndighedsområde.

- Agerer efter aftale med Stevns Kommune i udvalgte sammenhænge og relevante fora på vegne af kommunen i verdensarvsrelaterede spørgsmål.
- Er sekretariat for Verdensarvsrådet.
- Er ansvarlig for etablering og drift af referencegruppe med lodsejerrepræsentation, geologisk referencegruppe samt eventuelle øvrige referencegrupper.
- Varetager oprettelse af relevante ad hoc arbejdsgrupper.
- Sikrer, at bestyrelsen for Verdensarv Stevns fungerer som forum for drøftelse mellem centrale aktører.
- Assisterer opfølgning på opgaver beskrevet i forvaltningplanen i samarbejde med Stevns Kommune.
- Deltager i Stevns Kommunes koordinationsgruppe for verdensarv.
- Indgår i fora hvor det er relevant, at verdensarvens interesser er repræsenteret f.eks. turismearbejde og besøgscenter.
- Koordinerer, udvikler og driver opgaver vedr. optimeret besøgsoplevelse (herunder hegn og skilte) i samarbejde med Stevns Kommune.
- Understøtter kommunens afklaring af arbejdsdeling mellem myndigheder og øvrige aktører omkring verdensarv.
- Understøtter fokus på prioritering af den samlede indsats i verdensarvsarbejdet.
- Understøtter evaluering og optimering af den samlede organisation herunder bla. styrkelse af strategisk beslutningsdygtigt forum samt referencegruppernes sammensætning, repræsentation og funktion.

2. Kommunikation

Verdensarv Stevns skal sikre bredt forankret viden omkring varetagelse af Stevns Klint som verdensarv og har særlig fokus på kommunikation såvel lokalt som nationalt og internationalt gennem implementering af den fælles kommunikationsstrategi.

- Udarbejder og implementerer fælles kommunikationsstrategi for Stevns Kommune, Østsjælland Museum og Verdensarv Stevns.
- Udbreder kendskab til verdensarvsarbejdet omkring Stevns Klint bla. gennem foredrag, oplæg og vidensdeling til en lang række målgrupper f.eks. verdensarvsfora, undervisningsinstitutioner, erhvervsliv, turismefora, presse.
- Styrker kommunikation i den digitale verden (hjemmeside, sociale medier)
- Udsender nyhedsbreve.
- Leverer input til andres foldere/kommunikation.
- Leverer understøttende kommunikation.
- Præsenterer verdensarvsarbejdet omkring Stevns Klint i den digitale verden og sociale medier.
- Indhenter og formidler alle relevante historier vedrørende verdensarv i Stevns til pressen, i samarbejde med Stevns Kommune og Østsjælland Museum.
- Assisterer med kommunikation om verdensarv til samarbejdspartnere som Visit Sydsjælland-Møn, Østsjælland Museum, Stevns Kommune og Stevns Erhvervsråd.
- Udvikler fælles kommunikationstiltag med de øvrige verdensarvssteder i Rigsfællesskabet.

3. UNESCO

Verdensarv Stevns udgør på vegne af Stevns Kommune det lokale bindeled til UNESCO via State Party (Slots- og Kulturstyrelsen).

- Besidder opdateret viden omkring verdensarvsarbejde nationalt og internationalt med særlig fokus på lokal forankring og bæredygtig turisme.
- Repræsenterer Stevns Klint på vegne af Stevns Kommune ved verdensarvsmøder i nationale og internationale verdensarvsrelevante fora.
- Sikrer informationsflow mellem Stevns Klint og UNESCO via State Party (Slots- og Kulturstyrelsen).
- Sikrer, at State Party er orienteret inden der træffes beslutninger af væsentlig betydning for verdensarven.
- Forestår den praktiske udførelse af monitoring og periodic reporting.

4. Beskytte og bevare Stevns Klint

Verdensarv Stevns har ansvar for monitoring samt for at optimere kommunikation mellem de mange aktører i arbejdet med beskyttelse og bevaring samt til slutbruger. En væsentlig del af dette arbejde foregår ved at sikre en bredt forankret viden om verdensarv bla. gennem udvikling af bæredygtig turisme, {partnerprogram}, medinddragelse af lokalbefolkning og anden kommunikation og formidling.

- Gennemfører, evaluerer og afrapporterer monitoringsprogram.
- Gennemfører i samarbejde med Stevns Kommune registrering af skred og skredrisiko.
- Gennemfører i samarbejde med Stevns Kommune nærmere præciserede naturplejeprojekter
- Indgår i arbejdet med udvikling af retningslinjer for at sikre, at gældende retningslinjer følger UNESCOs retningslinjer og anbefalinger.
- Koordinerer kommunikation af retningslinjer til offentligheden for f.eks. fossilindsamling og aktiviteter.

5. Medinddrage lokalbefolkningen

Verdensarv Stevns skal arbejde for at medinddrage lokalbefolkningen i forhold til beskyttelse, naturpleje, formidling samt turisme og rekreativ udvikling i relation til Stevns Klint som verdensarv.

- Gennemfører verdensarvsdag.
- Etablerer og driver et program, som inviterer ind i fællesskabet omkring verdensarv.
- Udarbejder strategi for frivillighed.
- Driver partnerprogram og sikrer udvikling i samarbejde med Stevns Erhvervsråd.
- Stiller verdensarvscampingvogn til rådighed for partnere.
- Sikrer drift af lokal referencegruppe.
- Støtter driften af relevante arbejdsgrupper og andre grupper som ønsker at støtte op om verdensarvsarbejdet.
- Understøtter initiativer som medinddrager lokalbefolkningen i verdensarvsarbejdet f.eks. i tredjemandsregi (f.eks. KLINT).

6. Erhverv og bæredygtig turisme

Verdensarv Stevns skal sikre, at verdensarvsarbejdet sker i samarbejde mellem relevante aktører og ifølge forvaltningsplanens vision og målsætninger og derved også UNESCOs anbefalinger omkring bæredygtig turisme.

- Indgår i turismearbejdet med særligt ansvar for at sikre, at der udvikling sker på en bæredygtig måde og i overensstemmelse med verdensarvskonventionen.
- Understøtter arbejdet med at gennemføre aktiviteter beskrevet i Stevns Kommunes turismepolitiske redegørelse.
- Tovholder for turismestrategisk samarbejdsgruppe.
- Faciliterer partnerprogram og sikrer udvikling i samarbejde med Stevns Erhvervsråd.
- Indgår i relevante fora for lokale udviklingstiltag herunder turisme og undervisning.

7. Markedsføring

Markedsføring af Stevns Klint varetages på en række niveauer. Verdensarv Stevns arbejder for målrettet markedsføring af Stevns Klint som besøgsattraktion.

- Arbejder for at sikre, at kernehistorien er kendt hos aktører som markedsfører Stevns Klint som besøgsattraktion bla. gennem etablering og udvikling af partnerprogram.
- Stiller verdensarvscampingvogn til rådighed for partnerprogrammets medlemmer.
- Arbejder som tovholder for turismestrategisk samarbejdsgruppe for at optimere udnyttelsen af markedsføringsindsatsen fra Visit Sydsjælland-Møn
- Indgår i fælles projekt om content marketing mellem de danske verdensarvssteder og Visit Denmark.
- Vedligeholder, udlåner og promoverer verdensarvscampingvognen.

Verdensarv Stevns har som udgangspunkt ikke et selvstændigt markedsføringsbudget.

8. Funding

Verdensarv Stevns arbejder for at tilvejebringe finansiering til drift og udvikling herunder nye initiativer.

- Understøtter koordinering af ansøgninger omkring ekstren finansiering.
- Er løbende opmærksom på og afsøger muligheder for at tilvejebringe finansiering til drift og udvikling af Stevns Klint som verdensarv i regi af foreningen eller andre aktører inden for verdensarvsarbejdet.

9. Besøgscenter

Stevns Kommune er hovedansvarlig for etablering af et velkomstcenter. Forretningskonceptet for formidling er jf. besøgscenteransøgningens kommissorium forankret hos Stevns Kommune, Østsjællands Museum og Verdensarv Stevns.

- Indgår i arbejdet med særligt ansvar for at sikre, at projektet etableres på en bæredygtig måde og i overensstemmelse med verdensarvskonventionen.

10. Formidling og forskning

Østsjællands Museum har ansvar for forskning og formidling af geologi og kulturhistorie jf. Museumsloven og nomineringsdokumentet. Verdensarv Stevns skal arbejde for forskning og formidling af Stevns Klints enestående universelle betydning og kan udgøre et forum for drøftelse og udvikling af tiltag og koordinering samt gennemførelse af formidling og forskning.

- Understøtter forskning i emner med relevans for udvikling af verdensarvsområde, f.eks. destinationsudvikling, værdiskabelse, verdensarv og fysisk planlægning.
- Koordinerer udvikling, gennemførelse og drift af information og formidling uden for museets adresser f.eks. Højeruplund og Boesdal i samarbejde med relevante interessenter og i overensstemmelse med forvaltningsplanen og kommunale planer for udvikling (herunder besøgscenteransøgning).
- Er sekretariat for den geologiske referencegruppe.

11. En veldrevet organisation

Verdensarv Stevns skal være en veldrevet organisation.

- Konsoliderer Verdensarv Stevns som veldrevet organisation.
- Sikrer at organisationen er smidig og løbende tilpasser og udvikler sig i forhold til relevante arbejdsopgaver og samarbejdspartnere.

BUDGET VERDEN SARV STEVNS 2018

	INDTÆGTER	UDGIFTER	Kommentar
TILSKUD			
Tilskud Stevns Kommune	3.000.000		
LØN OG PERSONALE			
Løn, pension, rejser, kørsel, ATP, uddann, div		1.803.000	Inkl. direktør fuld tid
ADMINISTRATION			
EDB, abonnement, licens		57.000	
Forsikring, revision, telefon		59.000	
Kontorartikler, småanskaffelser, repræsentation		27.000	
KOMMUNIKATION OG FORANKRING			
Hjemmeside		185.000	Inkl. etablering af ny fælles hjemmeside
Annoncer og tryk		45.000	
Markedsføring		25.000	Indholdsproduktion
Møder - inkl. nordisk netværksmøde		20.000	
Medejerskabsindsatser		365.000	Inkl. nyt partnerprogram, KLINT2 m.fl.
Campingvogn		5.000	
BESKYTTELSE OG BEVARING			
Slåning, afgræsning, workcamp		79.000	
Skredanalyse		60.000	
Monitering		170.000	Inkl. nye tællere
TURISME, AKTIVITETER OG ADGANG			
Velkomstprojekt 2017 (vedligehold)		10.000	
Sikkerhed (hegn mv)		25.000	
Skilte		8.000	
Total	3.000.000	2.943.000	
Overskud		57.000	Til dækning af underskud fra 2016

Besluttet på bestyrelsesmøde d. 26.10.2017